

Guia docent de l'assignatura "Polícia i seguretat"

2011/2012

Codi: 100442

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	805 Graduat en Criminologia	OB	2	1

Contacte

Nom : Francesc Guillén Lasierra

Email : Francesc.Guillen@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

A determinar.

Objectius i contextualització

L'assignatura té com a missió fonamental proporcionar una visió sobre la missió de la policia a les nostres societats, la seva ubicació en el sistema de justícia penal, en l'Administració Pública, la seva relació amb la ciutadania, les funcions que du a terme (preventives, reactives i assistencials), l'abast i límits d'aquestes funcions, així com les característiques fonamentals de la cultura i l'organització policials, mostrant allò que és comú a totes les organitzacions policials i allò que varia en funció dels models i les polítiques públiques.

Com a segon objectiu, complementari de l'anterior, l'assignatura contextualitza la policia, la seguretat i la justícia penal com a àmbits concèntrics (essent la seguretat el més gran). Els estudiants han d'identificar amb claredat quin és el rol de la policia en el marc de la justícia penal i de la seguretat en general, entendre el significat de les seves funcions, especialment la seva relació amb el delictes i la llei, i conèixer les característiques bàsiques de l'organització policial així com dels altres actors que més habitualment cooperen amb la policia en l'exercici i el compliment de les seves funcions.

Competències i resultats d'aprenentatge

1096:E08 - Demostrar que es coneix el marc legal i el model de funcionament dels diferents agents de control del delictes.

1096:E08.03 - Descriure en l'àmbit criminològic de manera correcta el marc legal penal i els agents de control del delictes.

1096:E09 - Demostrar que es comprenen els models de prevenció i intervenció de la criminalitat més adequats per a cada problema específic.

1096:E09.01 - Aplicar un programa de prevenció orientat als agents de control.

1096:E09.02 - Utilitzar adequadament els programes de prevenció i intervenció criminològica.

1096:E10 - Identificar els recursos socials existents per intervenir en el conflicte i en la criminalitat.

1096:E10.01 - Aplicar adequadament els recursos socials aplicables a la criminalitat.

1096:E22 - Aplicar un programa de prevenció de la criminalitat en l'àmbit comunitari.

1096:E22.01 - Saber elaborar un programa de prevenció social de la delinqüència.

1096:E22.02 - Desenvolupar de manera eficaç un programa de prevenció de la delinqüència en l'àmbit comunitari.

1096:E31 - Fer la intervenció criminològica sobre la base dels valors de la pacificació, la integració social i la prevenció de nous conflictes.

1096:E31.02 - Intervenir en l'àmbit criminològic amb finalitats pacificadores, integradores i de prevenció del delictes.

1096:E31.03 - Actuar professionalment en l'àmbit de la criminologia amb objectius de pacificació, integració social i prevenció de la delinqüència.

1096:T01 - Treballar de manera autònoma.

1096:T01.00 - Treballar de manera autònoma.

1096:T02 - Treballar en equip i en xarxa.

1096:T02.00 - Treballar en equip i en xarxa.

1096:T03 - Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.

1096:T03.00 - Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.

1096:T04 - Redactar un treball acadèmic.

1096:T04.00 - Redactar un treball acadèmic.

1096:T05 - Transmetre oralment les idees a una audiència.

1096:T05.00 - Transmetre oralment les idees a una audiència.

Continguts

1. Policia i seguretat

1.1. La seguretat. De la seguretat de l'Estat a la seguretat ciutadana i la seguretat humana.

1.2. La necessitat d'acotar el seu àmbit d'acció. Del delictes a la convivència harmònica i sense riscos.

1.3 La Policia. Funció i òrgan.

1.4 La Policia i la seguretat: Una equivalència impossible. La pluralitat d'actors: Administracions, sector privat, ONGs, associacions.

2. Marc Jurídic

2.1. La creixent internacionalització. La UE, el Consell d'Europa i els convenis internacionals.

2.2. La CE i la legislació estatal i autonòmica sobre policia i seguretat. Només regulacions sectorials de seguretat, especialment de policia.

2.3. La Llei 4/2003, del sistema de seguretat a Catalunya. Un intent de creació de sistema. La seva influència i els resultats.

3. La Policia i la societat.

3.1 Els policies, ciutadans d'uniforme?

3.2 Les relacions amb la ciutadania: necessitats i dificultats. Les diferents comunitats.

3.3 La Policia com a servei públic permanent. Les virtuts i els perills.

3.4 La Policia i l'estatus quo. L'Ètica Policial. La responsabilitat de la Policia.

4. La Policia i la Llei

4.1. La Policia com a *Law Enforcement Agency*

4.2. La Llei com a legitimació i com a límit.

4.3. La insuficiència d'una aproximació exclusivament legal.

5. La Policia i el delictes.

5.1 La persecució del delictes com a funció policial. La investigació criminal.

5.2 La prevenció del delictes. La prevenció situacional. Pot la policia fer altres tipus de prevenció?

5.3 Desordre i delictes. De les finestres trencades al *Zero Tolerance*: un vincle no demostrat.

5.4 La patrulla policial i la delinqüència: de l'experiment de Kansas City al *Smart Policing*.

6. Altres àmbits d'actuació policial.

6.1 La policia davant els conflictes i les conductes antisocials. El rol de la policia.

6.2 L'ordre públic en democràcia: seguretat pública.

6.3 Estratègies i tàctiques d'ordre públic.

7. Models de policia

7.1 La policia com a òrgan de l'Estat: França, Itàlia, Espanya

7.2 La policia com a servei públic. La policia comunitària que resol problemes.

7.3 Policia i territori: local, regional, estat. Models comparats.

7.4 Les grans tendències actuals dels models policials.

8. L'organització policial.

8.1 La professió policial. Una cultura organitzacional

8.2 L'especialització *versus* els generalistes,

8.3 L'entrada única *versus* la doble via

8.4. Les unitats centrals i les territorials, les uniformats i no uniformats, els òrgans staff i els operatius: un equilibri permanentment inacabat.

8.5. Les unitats especials. Especial referència als grups d'intervenció especial i els afers interns,

8.6 Els funcionaris no policials a l'organització

8.7 Els sindicats policials.

8.8 Els nous partners interns---vigilants, auxiliars, voluntariat

Metodologia

El treball del curs 2010-2011 consistirà en plantejar una estratègia metodològica per a fer una recerca sobre el tema:

La incidència de l'activitat policial en la delinqüència. Una estratègia possible. Els alumnes escolliran l'àmbit delinqüencial a treballar entre els que seran proposats pels professors a l'inici del curs.

El treball tindrà les següents etapes:

- A) Definició dels conceptes i estat de la qüestió (definició del problema)
- B) Preguntes de recerca
- C) Com obtenir dades?
- D) Com conèixer altres recerques
- E) Plantejar el projecte de recerca
- F) Acabar amb propostes concretes, identificant clarament aquelles actuacions o accions de la policia que poden millorar la situació, i aquelles que poden dur a terme altres actors
- G) Identificar indicadors per mesurar l'eficàcia de les propostes.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe teòrica	30	1.2	1096:E08.03 , 1096:E09.02 , 1096:E22.01 , 1096:T03.00 , 1096:T05.00 , 1096:E31.03
Seminari	15	0.6	1096:E08.03 , 1096:T05.00 , 1096:E09.02 , 1096:E31.03 , 1096:T02.00 , 1096:T03.00 , 1096:E22.01
Tipus: Supervisades			
Treball en grup	30	1.2	1096:E08.03 , 1096:T03.00 , 1096:T04.00 , 1096:T02.00 , 1096:E10.01 , 1096:E22.02 , 1096:E31.02 , 1096:E31.03 , 1096:E22.01 , 1096:E09.02
Tipus: Autònomes			
Planificació del treball, Lectura, reflexió de materials i preparació de treballs individuals i proves.	74	2.96	1096:E08.03 , 1096:E09.01 , 1096:E10.01 , 1096:E31.03 , 1096:T03.00 , 1096:T01.00 , 1096:E22.01 , 1096:E09.02
Prova escrita	1	0.04	1096:E08.03 , 1096:E22.01 , 1096:T01.00 , 1096:T03.00 , 1096:E31.03 , 1096:E09.02

Avaluació

1. Model d'avaluació

El model d'avaluació es continuada i te l'objectiu formatiu que alumnat i professorat pugui conèixer el grau d'assoliment de les competències per tal d'orientar el seu procés formatiu.

El professorat corregirà els treballs individuals presentats per l'alumne i comentarà amb els alumnes els resultats així com les indicacions per millorar. També corregirà la prova i la tornarà avaluada i amb propostes de millora. El treball en grup serà presentat i discutit davant de tot el grup per tal que tothom pugui tenir-ne la informació sobre el tema corresponent i, si escau, fer aportacions de millora. La participació serà avaluada a partir de les contribucions, intervencions i exposicions de l'alumnat en els seminaris.

2. Condicions par a ser avaluat

L'alumnat només podrà ser avaluat si assisteix a les classes amb un mínim del 80%, realitza els 4 treballs individuals (una prova de lectura d'un llibre, un breu treball de comparació de textos del Consell d'Europa sobre la policia, un altre de breu sobre les relacions entre la policia i la comunitat, i un treball sobre un model policial -un estat, país o ciutat- o sobre aspectes concrets d'un model policial), presenta el treball de grup i fa la prova escrita final.

3. Requisits per a superar l'assignatura

Cal tenir una nota mínima de 5 en els quatre ítems que conformen l'avaluació.

4. Recuperacions

Si un alumne no supera alguna de les activitats, tindrà una possibilitat de recuperar. La recuperació de la participació es farà durant les setmanes lectives.

La recuperació dels treballs individuals, treball en grup i de la prova durant les setmanes de recuperacions. No hi haurà, però, possibilitat de recuperació en cas de no superar tres blocs d'activitats ni si es falla en dues i aquestes són la prova final escrita i els treballs. La recuperació per a aquells alumnes que no hagin superat algun dels àmbits avaluatius serà una prova escrita.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a classe	10 %	0	0.0	1096:E08.03 , 1096:E09.02 , 1096:E31.03 , 1096:E22.01 , 1096:T05.00 , 1096:T03.00
Prova escrita	35 %	0	0.0	1096:E08.03 , 1096:E09.02 , 1096:E31.03 , 1096:T01.00 , 1096:T03.00 , 1096:E22.01
Treball en grup	15 %	0	0.0	1096:E08.03 , 1096:E09.01 , 1096:E09.02 , 1096:E22.01 , 1096:E31.03 , 1096:T03.00 , 1096:T05.00 , 1096:T02.00 , 1096:E31.02 , 1096:E10.01
Treballs individuals.	40 %	0	0.0	1096:E08.03 , 1096:E22.02 , 1096:E31.03 , 1096:T03.00 , 1096:T04.00 , 1096:T01.00 , 1096:E31.02 , 1096:E22.01 , 1096:E09.02

Bibliografia

Llibre de lectura obligatòria

CURBET, J. (2010). *El rei nu. Una anàlisi de la (in)seguretat ciutadana*. CCG Edicions (Hi ha una versió en castellà)

Manuale de Referència

NEWBURN, T. (2005). *Policing key Readings*. Willan

NEWBURN, T. (2003) *Handbook of Policing*. Willan

Llibres de consulta

AGUADO CUDOLÀ, V. (2007) *Derecho de la Seguridad Pública y Privada*. Thomson/Aranzadi.

ALDERSON, J. (1979) *Policing Freedom*. Macdonald and Evans.

BARCELONA LLOP, J. (1997) Polícia y Constitución. Tecnos, Madrid,.

- BECK, U. (1998) *La sociedad del riesgo. Paidós Bàsica*.
- CURBET, J. (2011). *Un món insegur. La seguretat en la societat del risc*. CCG edicions.
- ERICSON, R.V. I HAGGERTY, K.D. (1997) *Policing the risk society*. Clarendon studies in Criminology.
- CALESINI, G.(2007) *European Police Law Handbook*. Laurus Robuffo
- CALERO OROZCO, L.M.(2005) *La seguridad Privada en España: Actores, especificaciones y su Planificación*. Editorial Universitas Internacional, S.L.
- CARRERA HERNÁNDEZ, F.J. (2003) *La cooperación policial en la Unión Europea: Acervo schengen y Europol* Colex.
- DIEU, F. (1999) *Politiques publiques de sécurité*. L'Harmattan
- GOLDSTEIN, H. (1990). *Problem Oriented Policing*. McGraw-Hill
- KLEINIG, J. (1996). *The Ethics of Policing*. Cambridge University Press
- LOPEZ GARRIDO, D. (1982) *La Guardia Civil y los orígenes del Estado centralista*. Grijalbo.
- LAZÚEN ALCÓN, M.P. (1999) *Cuerpos de Policía y Seguridad Ciudadana en España: Situación actual y perspectivas de futuro*. Ministerio del Interior
- MONJARDET. D.(1996). *C'est que fait la police. Sociologie de la force publique*. Éditions la découverte.
- OCQUETEAU, F. (2004) *Polices entre État et Marché*. Sciences Po.
- ORTIZ DE URBINA, I. I PONCE, J. (edit.) (2008) *Convivencia ciudadana, seguridad pública y urbanismo. Diez textos fundamentales del panorama internacional*. Diputació de Barcelona.
- REINER, R. (2000). *The Politics of the Police*. Oxford.
- REINER, R (ed.). (1996) *Policing, Vols. I i II*. Dartmouth.
- RICO, J.M. i SALAS, L. (1988) *Policía y seguridad ciudadana*. Tecnos
- ROCHÉ, S. (1993) *Le sentiment d'insécurité*. PUF.
- SERVERA MUNTANER, J.L. (1999). *Ética policial*. Tirant lo Blanch.
- TENA CALVO, J.A. (2002) *Diccionario de expresiones y términos de interés policial y criminalístico*. Tecnos.
- Union Européenne et sécurité intérieure: institutionalisation et fragmentation*, en *Politique Européenne*, Núm. 23, Tardor 2007, l'Harmattan
- WALLER, I. (2008) *Menos represión. Más seguridad. Verdades y mentiras acerca de la lucha contra la delincuencia*. INCIPE, Mèxic, .
- WILSON, J.Q (1968). *Varieties of Police Behaviour*. Harvard

Webs d'interès

Departament d'Interior

http://www.gencat.cat/interior/policia/s_seguretat/index.htm

Ministerio del Interior

<http://www.mir.es/>

Europol

<http://www.europol.europa.eu/>

Polícia del Regne Unit

<http://www.police.uk/forces.htm>

Home Office

<http://www.homeoffice.gov.uk/>

Observatori Nacional de la Delinqüència de França

<http://www.inhesj.fr/articles/accueil/ondrp-h20.html>

Polizei Newsletter (versions en anglès, francès i castellà, a més de l'alemanya)

<http://www.polizei-newsletter.de/>

Polícia Alemanya (en alemany)

<http://www.polizei.de/>

Bundeskriminalamt (BKA) (documentació accessible en francès, anglès, castellà i rus, a més de l'alemany)

<http://bka.de/>

Federal Bureau of Investigation (FBI)

<http://www.fbi.gov/>

National Criminal Justice Reference Service (Estats Units)

<http://www.ncjrs.gov/>

John Jay College

<http://www.jjay.cuny.edu/>

Polícia Estats Units

<http://www.usacops.com/>

Polícia belga(francès i flamenc)

<http://infozone.be/>